

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Białymstoku**

Białystok, dnia 12 października 2010 r.

**Pan
Wiesław Stelmach
Pełniący Funkcję
Prezydenta Miasta Suwałk**

LBI-4101-07-06/2010
P/10/124

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku skontrolowała w Urzędzie Miejskim w Suwałkach (zwanym w dalszej treści „Urzędem”) przestrzeganie prawa ochrony zwierząt, w latach 2008 – 2010 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawiono w protokole podpisanym 27 września 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje niniejsze wystąpienie.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, działania samorządu Miasta w badanym zakresie. Pozytywną ocenę kontrolowanej działalności uzasadniają:

- wprowadzenie i stosowanie uregulowań organizacyjnych i prawnych służących humanitarnemu traktowaniu zwierząt;
- właściwa realizacja programu przeciwdziałania bezdomności zwierząt, w tym zlecenie prowadzenia schroniska dla zwierząt podmiotowi, który zapewnia dobre warunki pobytu zwierząt, sprawowanie systematycznej opieki weterynaryjnej oraz podejmuje skuteczne działania na rzecz adopcji zwierząt;
- uwzględnianie w budżecie Miasta środków przeznaczonych na zadania związane z ochroną prawa zwierząt oraz prawidłowe wykorzystanie tych środków.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- zawarcia pięciu umów w sprawie odbioru bezdomnych zwierząt odławianych z terenu Suwałk i opieki nad nimi, z podmiotem, który nie posiadał zezwoleń wymaganych art. 7 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach¹, z powodu nieokreślenia przez Radę Miejską wymagań, jakie powinien spełniać taki przedsiębiorca (zezwolenia takie w formie decyzji, wydano w trakcie trwania kontroli NIK, tj. w dniu 21 lipca 2010 roku);
 - braku określenia w okresie do 22 grudnia 2009 roku wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca prowadzący działalność w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami i prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt, o których mowa w art. 7 ust. 3 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku (podjęte w tych sprawach uchwały weszły w życie 10 lutego 2010 roku),
 - ograniczenia treści uregulowań dotyczących zwalczania bezdomności zwierząt domowych do bezdomnych psów.
1. W ustanowionych przez Radę Miejską w Suwałkach aktach prawa miejscowego, tj.: w uchwale Nr XXIII/255/04 z dnia 26 maja 2004 roku w sprawie szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Suwałki, zmienionej uchwałą Nr XLIV/480/06 z dnia 25 stycznia 2006 roku, w uchwale Nr XLV/419/2010 z dnia 24 lutego 2010 roku w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Miasta Suwałki oraz uchwałami Nr XXVIII/334/04 z dnia 24 listopada 2004 roku i Nr XX/170/08 z dnia 30 stycznia 2008 w sprawie zasad utrzymywania psów na terenie Miasta Suwałki, których integralnymi częściami są Programy zapobiegania bezdomności psów w Mieście Suwałki uwzględniono problematykę związaną z utrzymywaniem zwierząt domowych i gospodarskich oraz opieki nad zwierzętami bezdomnymi. Projekty tych dokumentów, przed ich uchwaleniem były konsultowane z odpowiednimi organami, w tym z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym. Określono w nich zasady utrzymywania w mieście zwierząt domowych i gospodarskich, w tym także obowiązki osób utrzymujących zwierzęta, mających na celu ochronę przed zagrożeniem lub uciążliwością dla ludzi oraz przed zanieczyszczeniem terenów przeznaczonych do wspólnego użytku. Jednak jak wynika z treści uchwał postanowienia w zakresie zwierząt domowych, ograniczono do problemu zwalczania na terenie Miasta bezdomności psów. Faktycznie podejmowano również działania mające na celu

¹ Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008 ze zm., zwanej dalej „ustawą o utrzymaniu czystości i porządku”.

zwalczanie bezdomności innych zwierząt domowych, o czym świadczy finansowanie wyłapywania i pobytu w schronisku bezdomnych kotów.

2. Działania Miasta na rzecz opieki i ograniczenia liczebności bezdomnych zwierząt były skuteczne i efektywne. W celu osiągnięcia jak najlepszych rezultatów w zakresie realizacji *Programu przeciwdziałania bezdomności psów w mieście Suwałki*, wprowadzono obowiązek rejestracji psów i ich znakowania mikroprocesorem oraz zwolnienie właścicieli adoptowanych psów z corocznych opłat od ich posiadania na okres 1 roku, a właścicieli psów wysterylizowanych - na okres 4 lat. Prowadzono także akcje informacyjno-edukacyjne, promujące właściwe traktowanie zwierząt i bezpłatną ich adopcję ze schroniska. W efekcie tych działań, w latach 2008 – 2010 (I półrocze) na terenie miasta:

- zarejestrowano i oznakowano mikroprocesorem kolejne 462 psy (tj. 100 w 2008 r., 260 w 2009 r. i 102 w I półroczu 2010 roku) i tym samym liczba zaewidencjonowanych zwierząt wzrosła do 3.849,
- wyłapano z terenu Suwałk i przekazano do schroniska 654 bezdomne psy i 75 kotów, z których do adopcji przekazano odpowiednio 425 i 16 zwierząt, tj. 65,0% i 21,3% tej populacji (ogółem schronisko przyjęło z terenu miasta i ościennych gmin 764 psy, z których mieszkańcy Suwałk zaadoptowali 667),
- 120 właścicieli (tj. 37 w 2008 r., 43 w 2009 r. i 40 w I połowie 2010 r.) wysterylizowało swoje psy, przez co ograniczono niepożądany wzrost populacji tych zwierząt.

3. Miasto właściwie realizowało zadania określone art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o ochronie zwierząt¹, powierzając ich prowadzenie pracownikom Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu oraz zlecając usługi w zakresie odławiania i zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom prywatnemu przedsiębiorcy prowadzącemu schronisko.

Wszystkie bezdomne zwierzęta były odławiane i przekazywane do prywatnego schroniska na podstawie umów zawartych przez Prezydenta Suwałk z jego właścicielem. Cztery inspekcje schroniska, przeprowadzone w okresie od 29 lutego 2008 roku do 7 stycznia 2010 roku przez pracowników Urzędu, dotyczące sposobu realizacji umów nie wykazały nieprawidłowości. Również wyniki zakończonej w tym schronisku w lipcu br. kontroli NIK, wykazały, iż przebywającym tam zwierzętom zapewniono dobre warunki pobytu oraz systematyczną opiekę weterynaryjną.

¹ Dz. U. z 2003 r. Nr 106, poz. 1002 ze zm., zwana dalej „ustawą o ochronie zwierząt”

Stwierdzona w toku kontroli nieprawidłowość związana była z zawarciem przez Miasto w okresie od 11 października 2007 roku do 31 grudnia 2009 roku pięciu umów w sprawie odbioru bezdomnych zwierząt odławianych z terenu Suwałk i opieki nad nimi, z przedsiębiorcą, który nie posiadał zezwoleń wymaganych art. 7 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku. Brak tego zezwolenia wynikał m.in. z faktu, iż Rada Miejska w Suwałkach dopiero *uchwałami Nr XLII/394/09 z dnia 22 grudnia 2009 roku w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie prowadzenia schronisk dla bezdomnych zwierząt na terenie miasta Suwałki i Nr XLII/395/09 z dnia 22 grudnia 2009 roku w sprawie określenia wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie ochrony przed bezdomnymi zwierzętami na terenie miasta Suwałki (które weszły w życie w dniu 10 lutego 2010 roku)*, wypełniając obowiązek wynikający z art. 7 ust. 3 i 3a ustawy o utrzymaniu czystości i porządku, określiła wymagania, jakie powinien spełnić przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie stosownych zezwoleń. Wymagane zezwolenia w formie decyzji, wydano na wniosek właściciela schroniska dopiero w trakcie trwania kontroli NIK, tj. 21 lipca 2010 roku.

4. W budżetach Miasta, na lata 2008 – 2010, zapewniono wystarczające środki finansowe na zadania związane z opieką nad bezdomnymi zwierzętami, które wydatkowano zgodnie z ich przeznaczeniem, opłacając faktury za wykonanie zleconych usług. W badanym okresie na ten cel Miasto wydatkowało ogółem 801.234 zł (tj. 301.953 zł w 2008 r., 319.498 zł w 2009 r. i 149.355 zł w I półroczu 2010 r.) - głównie na wylapywanie bezdomnych zwierząt (114.369 zł) i opiekę nad nimi (686.800 zł).
5. Prawidłowo reagowano na doniesienia o niehumanitarnym traktowaniu zwierząt. W ostatnim takim przypadku, zaistniałym we wrześniu 2007 r., po otrzymaniu zawiadomienia z Policji o niehumanitarnym traktowaniu 46 sztuk trzody chlewnej, podjęto wraz z Powiatowym Lekarzem Weterynarii natychmiastowe działania mające na celu ochronę tych zwierząt przed dalszym cierpieniem. Niestety, stan 43 zwierząt był tak zły, iż decyzją Powiatowego Lekarza Weterynarii w Suwałkach zostały one uśpione. Pozostałe 3 sztuki, o nieco lepszej kondycji – na podstawie wydanej przez Prezydenta Suwałk decyzji administracyjnej opatrzonej klauzulą natychmiastowej wykonalności – zostały odebrane właścicielowi. Jednak w związku z umorzeniem postępowania karnego w tej sprawie, odebrane zwierzęta zwrócono właścicielowi, który je sprzedał.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o podjęcie działań w celu uzupełnienia treści uchwał Rady Miejskiej w Suwałkach o uregulowania dotyczące problemu zwalczania bezdomności innych poza psami zwierząt domowych.

* * *

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Prezydenta, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Z poważaniem
DYREKTOR DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli
z up.
Agata Katarzyna Ciapa
WICEDYREKTOR